

Kuhmon kansalaisraadın julkilausuma

30.11.2025

Johdanto

Tämän julkilausuman on laatinut Kuhmon nuorten kansalaisraati, johon osallistui 13 satunnaisotannan ja avoimen kutsun kautta valittua 16-34 vuotiasta kuntalaista. Kutsu osallistua tutkimukseen lähetettiin elo-syyskuussa kaikille ikäryhmään kuuluville kuhmolaisille. Kyselytutkimukseen vastanneilla oli mahdollisuus ilmoittautua vapaaehtoiseksi raatiin. Lisäksi raatiin osallistuminen oli mahdollista kaikille vapaaehtoisille ikäryhmään kuuluville. Raadin tarkoituksena oli arvioida Kuhmon pito- ja vetovoimaan liittyviä haasteita sekä pohtia niihin ratkaisuja.

Ohjatun työskentelyn aikana raati kuuli asiantuntijoita ja keskusteli aiheesta ohjatusti pienryhmissä. Keskusteluiden pohjalta osallistujat kirjoittivat julkilausuman, joka sisältää raadin tunnistamat haasteet ja ongelmat sekä ehdotetut ratkaisut. Julkilausuma on raatilaisten laatima, eivätkä raadin järjestäjät ole tuottaneet tai muokanneet sen sisältöä. Yksittäiset tiedot tai perustelut eivät heijastele kenenkään yksittäisen raatilaisten mielipiteitä, vaan julkilausuma on raadin yhteinen kannanotto.

Kuhmon nuorten kansalaisraadın järjestivät Turun yliopiston tutkijat yhteistyössä Kuhmon kaupungin kanssa.

Kansalaisraadın tunnistamat haasteet ja ehdottamat ratkaisut

Haaste 1. Toisen asteen opiskelussa on useita haasteita: lukiokoulutuksen tulevaisuuden epävarmuus, tilojen hajanaisuus ja ammatillisen koulutuksen vaje, sekä opiskelijoiden epätietoisuus koulutusmahdollisuuksista.

Ratkaisut:

- Pakollinen kysely yläkoululaisille toisen asteen koulutusmahdollisuuksista: jäisitkö Kuhmoon, jos täällä olisi ammatillinen koulutus ja/tai lukio. Mitkä alat kiinnostavat? Kysely ohjaa päätöksentekoa ja tarjoaa ajankohtaista tietoa tilanteesta, esimerkiksi ammattikoulutuksen palauttamisesta.
- Rakennetaan innovaatiokeskus, jossa kaiken toisen asteen koulutuksen voisi yhdistää saman katon alle järkeviin tiloihin. Samassa yhteydessä voi olla tiloja myös jatko-opintojen tekemiseen, esimerkiksi Exam-tenttitila, sekä harrastekäyttöön, etätööhön, ja yritystoimintaan.
- Taitotehtaan opiskelumahdollisuuksista viestintää täytyy parantaa, esimerkiksi luomalla verkkosivut. Selkeä listaus aloista, joita taitotehtaalla voisi opiskella. Taitotehtaan opiskelijoita kertomaan mm. rääätälöidyistä opiskelumahdollisuuksista mitä he ovat taitotehtaalla opiskelleet.

Haaste 2. Palveluista ja aktiviteeteista ei viestitä informatiivisella, selkeällä, ja houkuttelevalla tavalla. Viestintää ja markkinointia kohdistetaan lähinnä turisteille ja matkailijoille, eikä tarpeeksi nykyisiin ja potentiaalsiin kuhmolaisiin.

Ratkaisu:

- Kaupungin kotisivut kohdistetaan nykyisille ja potentiaalisille kuhmolaisille ja tyyli on houkutteleva ja selkeä. Samoilta sivuille tulee toteuttaa kalenterijärjestelmä, jossa voisi ilmoittaa Kuhmon harrastemahdollisuuksista ja tapahtumista viikoittain. Opinnäytetyönä kehitetään Kuhmo-sovellus, joka sisältää muun muassa edellä mainitut asiat. Matkailukoordinaattorin ja viestintäasiantuntijan tehtävät erotetaan toisistaan.

Haaste 3. Korkeakoulututkimuksen suorittaneiden ja nuorten naisten, sekä heille sopivien työpaikkojen vähäisyys on ongelma. Lisäksi terveistä toimitiloista on puute.

Ratkaisut:

- Kuhmon tulee hakeutua UNICEFin lapsiystävällinen kunta -malliin.
- Kaupunki voisi houkuttaa uusia kaupunkilaisia taloudellisilla kannustimilla, kuten opintolainahyvityksen ja vauvarahan avulla, sekä maksuttomalla varhaiskasvatuksella. Mallia voi ottaa kunnista, joissa nämä ovat käytössä.
- Kaupungin kannattaa ottaa valttikortiksi etätö- ja opintomahdollisuudet jo olemassa olevien tilojen osalta.
- Kasvatus-, sosiaali- ja kulttuurihankkeet voisivat työllistää korkeakoulutettuja sekä nuoria naisia.

Haaste 4. Kuhmon kaupunki vetoaa aloitteiden käsittelyssä usein rahan puutteeseen, joka on esteenä aloitteiden toteutukselle.

Ratkaisut:

- Panostetaan hankerahoituksen hakemiseen käyttäen olemassa olevia resursseja.
- Hankkeista, joita kaupunki ei voi toteuttaa ja rahoittaa (kuten rekkaparkki), tulisi tehdä lista, jonka avulla tiedotetaan ja toteuttajiksi etsitään muita tahoja, kuten yrityksiä, joukkorahoitusta, EU-tukia. Potentiaalisia rahoittajia ja yhteistyökumppaneita etsitään esimerkiksi sähköpostimarkkinoinnin avulla.

Haaste 5. Kulttuuritarjonta ei saavuta nuoria, ja osallistumisen kynnys on nuorille liian korkea.

Ratkaisut:

- Nuorisopassin ideaa tulisi jatkokehittää kattamaan myös kulttuuripalvelut. Vuosittain tarjotaan muutama ilmainen kokeilukerta ja sen jälkeen nuorisoalennuksia. Yhteistyössä yhdistysten, yritysten ja tapahtumien kanssa. Ikärajaa korotetaan koskemaan kaikkia alle 30-vuotiaita.
- Nuorilta pitää kysyä millaista kulttuuritarjontaa ja millaisia tapahtumia he haluavat ja sen mukaan toteuttaa. Oppilaat veloitetaan vastaamaan kyselyyn kouluajalla, muut nuoret aikuiset vastaavat verkossa.
- Kaupungin tulisi tukea "kulttuurikasvatusta", esim. jatkamalla nuorten viemistä kulttuuritapahtumiin, esimerkiksi koulun kautta. Tämä tukisi myös paikallisia kulttuuritoimijoita ja alan elinvoimaisuutta.